

[Udenrigsministeren.]

vor Opgave ikke at fremstille selve den Indstilling, som det danske Folk og dets Regering havde, saa godt som muligt. Jeg hævder, at der førtes en klar antinazistisk Politik her i Landet, ikke blot af det ærede Medlems Parti og mit Parti, men ogsaa Regeringspartierne og andre Partier havde en saadan Stilling. Det ærede Medlem Hr. Martin Nielsen vil saa derafter sige, at der førtes en konsekvent fjendtlig Politik til anden Side. Jeg synes nu, det er at sige det for stærkt, det er vel ogsaa derfor, det ærede Medlem ikke nævner Navne og Lande. Jeg tror, at jeg mange Gange har givet Udtryk for den Opfattelse, at der utvivlsomt har været Fejl i Maaden, hvorpaa Tingene er gjort; det kan man lige saa godt erkende og sige fuldkommen aabent, men man maa ogsaa have Lov til som et Forsvar for vor Stilling at sige, at det var nu alligevel ikke saa forfærdelig nemt at vinde fuldstændig Klarhed over og Forstaaelse af Forholdene og af, hvorledes Ruslands Politik i enhver Henseende var, og at denne Mangel paa Forstaaelse og Mangel paa Viden, som man fra begge Sider havde, maaske har givet sig Udtryk i Fejl fra vor Side.

Det vil jeg ikke lægge Skjul paa. Men hvad der for mig er aldeles afgørende at faa sagt saa skarpt og saa stærkt som muligt, og hvad der er i Danmarks aabenlyse Interesse i Dag, er, at der var aldrig nogen protyrisk Politik her i Landet. Naar man førte en forsigtig Politik, var det, fordi man mente, det var nødvendigt, og det var ikke af Sympati, men det var af mange andre Grunde. Det synes jeg den danske Offentlighed har en meget stærk Interesse i at faa sagt saa klart og skarpt og bestemt som muligt.

Til det ærede Medlem Hr. Jørgen Gram og ogsaa til det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen vil jeg gerne sige angaaende dette at sende unge Mennesker til Østen — og der har meldt sig mange, som gerne vilde til det fjerne Østen —, hvor de skulde gøre Tjeneste paa anden Maade end direkte i Krigen, at det har man været enig om, det er virkelig ikke noget, Forsvarsministeren vil gøre paa egen Haand, det kan man da sige sig selv. Det ærede Medlem Hr. Jørgen Gram kan saa mene, at det var mere nødvendigt før Fredsslutningen end efter den, og det kan man naturligvis diskutere. Men der-

overfor vil jeg gerne videre hævde, at Forholdet er dette, at de Byrder, som andre Nationer bærer for at vinde Freden, kan vore Byrder slet ikke sammenlignes med. Derfor mener jeg, det er rimeligt og naturligt at tage denne Byrde paa sig.

Til det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen vil jeg gerne sige, at de danske Tropper, der skal være med til Ordenens Opretholdelse og Besættelsen af Tyskland, saa vidt jeg ved, skal til Tyskland engang i Foraaret 1946, og jeg hører til dem, der haaber og tror og i og for sig ogsaa bestemt regner med, at længe inden den Tid vil vi med den Udvikling, der har været i det hele, selv kunne overtage alle de Opgaver, der kan komme til at foreligge herhjemme.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch har Ordet for en kort Bemærkning.

Hartvig Frisch: Jeg tror, man efter det ærede Medlem Hr. Martin Niensens sidste Indlæg vil kunne konstatere, at han hellere skulde have holdt sig fra den Bemærkning om Neutraliteten. Han skulde ikke have tegnet dansk Politik imellem de to Krige saadan, at han rettede et Angreb imod, at vi havde ført en forsigtig Politik og en Neutralitetspolitik. Det ærede Medlem siger, at det, han vilde have vi skulde have gjort efter Folkeforbundets — skal vi kalde det Sammenbrud paa Grund af Sanktionerne, var at søge en bredere Basis. Nu var Forholdet det op til München, at det, der kunde være Tale om af Basis for os, var at staa med det ene Ben paa en Ponton vestpaa og med det andet Ben paa en Ponton østpaa. Saaledes har jeg forstaaet det. Det kunde gaa op til München, men der er det jo saa, det store vanskelige Spørgsmaal kommer, som det ærede Medlem, kan jeg forstaa, alligevel ogsaa har et vist Blik for, at den 23. August 1939 vendte Billedet fuldkommen om derved, at den ene af Pontonerne røg fra de to andre, og saa stod vi i den Situation, at vi, hvis vi, som det ærede Medlem kræver, havde ført en Politik, der var østligt orienteret, vilde være faldet i Armene paa den sydlige Part.

Det kan derfor ikke nytte, at det ærede Medlem vil være Læremester for os for hele den Periode imellem de to Krige. Det ærede